

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10Csp/111/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125260182
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:6125260182.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Michaelou Sedlákovou v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., o zaplatenie 182,58 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 131,14 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 131,14 eur od 16.01.2024 do zaplatenia a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 43,66 % o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným dňa 18.03.2025 Okresnému súdu Banská Bystrica v súlade s § 3 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške 182,58 eura s príslušenstvom.

2. Svoj nárok odôvodnil tým, že na základe zmluvy o predaji podniku zo dňa 02.04.2024, uzatvorenej medzi predávajúcim - BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, konajúcim prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, a kupujúcim - spoločnosťou HOME CREDIT SLOVAKIA, a.s., došlo k predaju podniku predávajúceho. Účinnosťou Zmluvy o predaji podniku zo dňa 02.04.2024 prešli na žalobcu všetky práva a záväzky, a táto skutočnosť bola žalovanému oznámená listom zo dňa 03.04.2024. Žalobca - HOME CREDIT SLOVAKIA, a.s. je teda právny nástupca uvedenej obchodnej spoločnosti - BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom - spotrebiteľom dňa 11.05.2022 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 42797755160001 (ďalej len „ÚZ“). Predmetom ÚZ bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 498,78 eur pre žalovaného a žalovaný sa zaviazal tieto peňažné prostriedky vrátiť v 20 pravidelných mesačných splátkach po 26,26 eur. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď splátky úveru riadne a včas nesplácal. Právny predchodca žalobcu výzvou na zaplatenie dlžnej čiastky úveru vyzval žalovaného na úhradu splátok, ktoré neboli riadne a včas zaplatené a žalovaný bol upozornený na možnosť uplatnenia práva na predčasné splatenie budúcich splátok úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní. Žalovaný napriek výzve dlžné splátky neuhradil, a teda žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti budúcich splátok úveru ku dňu 04.11.2023 pre omeškanie s úhradou splátky splatnej dňa 15.07.2023. Žalovaný ku dňu

podania žaloby celkovo uhradil sumu 367,64 eur. Ako vyplýva z výpisu čerpania splátok a úhrad, žalobca eviduje voči žalovanému dlh vo výške 182,58 eur, ktorý pozostáva z nasledovných položiek: Istina vo výške 101,18 eur, táto suma predstavuje istinu 2.-17. splátky spolu vo výške 101,18 eur. Zosplatnená istina vo výške 74,80 eur, táto suma predstavuje len istinu splátok po zosplatnení za 18.-20. splátky spolu vo výške 74,80 eur. Poistenie CPI vo výške 6,60 eur, Žalobca poukázal na to, že posudzoval s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 7 ods. 1 a nasl. zákona č. 129/2010 Z. z., pričom priložil - interný dokument o posúdení bonity s uvedením výšky príjmu, rodinného stavu a podmienok bývania žalovaného a úverová správa z registrov dlžníkov NRKI pre účely posudzovania schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver.

3. V predmetnom upomínacom konaní bol dňa 11.04.2025 vydaný platobný rozkaz sp. zn. 4Up 353/2025, voči ktorému podal žalovaný odpor. Žalovaný v podanom odpore namietal, že nedošlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti spotrebiteľského úveru z dôvodu nesplnenia predpokladov podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že výzva na zaplatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 01.08.2023 mu nebola doručená. Zároveň namietal, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, ako aj predžalobná výzva zo dňa 03.11.2023 neobsahovali označenie splátky, pre ktorú došlo k mimoriadnemu zosplatneniu úveru, preto sú tieto úkony neplatné. Z dôvodu, že zosplatnenie úveru je neplatné a žalobca nárok skutkovo vymedzil ako plnenie z predčasne zosplatneného úveru je podľa neho potrebné žalobu zamietnuť ako celok, nakoľko nie je možné priznať žalobcovi plnenie z jednotlivých už splatných a nepremičaných splátok s poukazom na § 132 ods. 1 CSP. Poukázal na rozsudky Krajského súdu v Žiline napr. sp. zn. 11CoCsp 12/2024 a rozhodnutie NSSR sp. zn. 4Cdo 85/2021. Ďalej poukázal na to, že podľa výpisu čerpania splátok a úhrad došlo k omeškaniu už pri mesačnej splátke splatnej dňa 15.06.2023 a nie, ako tvrdí žalobca, pri mesačnej splátke splatnej dňa 15.07.2023, pri ktorej sú uvedené úhrady v celom rozsahu. Tvrdil, že na základe mailovej správy zo dňa 21.08.2023 je zrejmé, že došlo k úhrade sumy vo výške 55,26 eur uvedenej vo výzve na zaplatenie s upozornením. Namietal tiež porušenie povinností pôvodného veriteľa týkajúcej sa posúdenia schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou. V priloženej listine je v časti špecifikácia úveru uvedený dátum rozhodnutia o poskytnutí úveru 24.05.2022, čo znamená, že pôvodný veriteľ neposudzoval riadne schopnosť klienta splácať spotrebiteľský úver, nakoľko spotrebiteľská zmluva bola uzatvorená dňa 11.05.2022. Z dôvodu právnej istoty vzniesol aj námietku premičania uplatnenej pohľadávky.

4. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že pokiaľ ide o tvrdenie, že žalovanému nebola doručená výzva, predložil súdu listiny preukazujúce opak. Zotrval na tvrdení o platnosti predčasného zosplatnenia. Pokiaľ by súd dospel ku skutkovému a právnomu záveru o nezosplatnení budúcich splátok úveru, poukázal na to, že súd má žalobcovi priznať nárok zo splatných splátok úveru ku dňu vyhlásenia rozsudku s poukazom na ust. § 217 Civilného sporového poriadku, keďže povinnosť dlžníka hradiť svoj dlh riadne a včas týmto nezanikla. Žalobca uvádza že splatnosť všetkých splátok nastala ku dňu 15.01.2024. V súlade s § 14 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní podal žalobca zároveň návrh na pokračovanie v konaní na tunajšom súde ako súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Vec bola postúpená tunajšiemu súdu dňa 16.06.2025 a je vedená pod sp. zn. 10Csp 111/2025.

5. Žalobca v reakcii na výzvu súdu vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného o úhrade sumy 55,26 eur zo dňa 21.08.2023 uviedol, že uvedenú sumu neprijal ani žalobca, ani jeho právny predchodca, žalobca si vyžiadal výpis z uvedeného bankového účtu a údajná úhrada sa tam nenachádza. Žalobca nemá dôvodnú pochybnosť o bankových záznamoch a považuje ich na 100 % hodnoverné. S ohľadom na uvedené považuje mailovú komunikáciu, ktorú predložil žalovaný za nepravdivú. Žalobca je toho skutkového presvedčenia, že mail zo dňa 21.08.2023, ktorý predložil žalovaný, nie je možné považovať za doklad o úhrade alebo doklad o splatení dlhu, keďže žalobca má pochybnosť o jeho pravdivosti.

6. Žalovaný bol dňa 10.09.2025 súdom vyzvaný, aby sa v lehote 10 dní vyjadril k tvrdeniam žalobcu vo vyššie uvedenom vyjadrení a s ohľadom na ne preukázal, že sumu 55,26 eur, ktorá mala byť uhradená 21.8.2023, skutočne aj uhradil na účet právneho predchodcu žalobcu, a to buď výpisom z účtu, resp. potvrdením o poukázaní platby iným spôsobom. Žalovanému bola výzva doručená dňa 06.10.2025, avšak žiadnym spôsobom na ňu nereagoval.

7. Súd vykonal dokazovanie vyjadreniami strán sporu, opätovnou predžalobnou výzvou zo dňa 14.2.2025 s podacím lístkom, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, zmluvou o spotrebiteľskom úvere a zmluvou o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovou zmluvou o poskytovaní platobných služieb zo dňa 11.5.2022, dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, spracovaním osobných údajov o informácií tvoriacich bankové tajomstvo, dohodou o spôsobe komunikácie pri uzatváraní zmluvy o úvere č. 262807189767756, formulárom s informáciami, úverovou správou, posúdením schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver, internou správou žalobcu, informáciou o tom, že došlo k zmluve o predaji podniku uzavretej medzi BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA a Home Credit Slovakia, ktorá preberá existujúce úvery klientov spoločnosti BNP, oznámením o prechode pohľadávok zo zmlúv uzavretej so spoločnosťou BNP PARIBAS s ePotvrdenkou, výzvou na zaplatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 1.8.2023 s ePotvrdenkou, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 3.11.2023 s ePotvrdenkou, výpisom čerpania splátok a úhrad, emailom BNP PARIBAS adresovaným žalovanému zo dňa 21.8.2023, výzvou na zaplatenie dlžnej čiastky zo dňa 1.8.2023 s ePotvrdenkou a s trasovaním zásielky, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 3.11.2023 s ePotvrdenkou a trasovaním zásielky, bankovým výpisom, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

8. Právny predchodca žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, konajúci prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, uzatvoril ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom dňa 11.05.2022 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 262807189767756 (viazaný spotrebiteľský úver na financovanie tovaru - mobilného telefónu), na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 498,78 eur. Žalovaný mal úver splácať v pravidelných 20 mesačných splátkach v sume 24,94 eura bez poistenia. V zmluve bola ako celková čiastka k zaplateniu uvedená suma 498,80 eura. RPMN v zmluve bola uvedená ako 0 %, ročná úroková sadzba 0 %. Prvá splátka bola splatná 15.06.2022. Dátum splatnosti nasledujúcich splátok je vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci. Konečná splatnosť úveru bola určená na 15.01.2024.

9. V zmluve o spotrebiteľskom úvere bol zvolený Komplexný balík poistenia, pričom poplatok za poistenie predstavoval 5,29 %. Výška mesačnej splátky s poistením bola 26,26 eur. Žalovaný ako dlžník vyhlásil, že bol oboznámený s tým, že pristúpenie k poisteniu schopnosti splácať spotrebiteľský úver nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (časť 3 spoločné ustanovenia k ZoSÚ a ZoRSÚ, bod 1 Poistenie Zmluvy o spotrebiteľskom úvere).

10. V časti 3 spoločné ustanovenia k ZoSÚ a ZoRSÚ, bod 3.1 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo upravené, že v prípade, ak klient nespláca poskytnutý úver riadne a včas, ak klient poskytol banke nepravdivé údaje, ak bolo na majetok klienta alebo jeho manželky začaté exekučné konanie, ak klient riadne a včas nespláca svoje ďalšie záväzky voči banke alebo iným veriteľom je banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru t.j. požadovať splatenie úveru vrátane príslušných úrokov a poplatkov v lehote a s účinnosťou, ktorú banka určí v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti.

11. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá prostredníctvom elektronickej komunikácie, ktorú žalovaný podpísal pomocou „virtuálneho podpisu“ a to SMS – kódu žalovaného, ako to vyplýva z Dohody o spôsobe komunikácie pri uzatváraní zmluvy o úvere č. 262807189767756.

12. Z dokumentu nazvaného Spracovanie osobných údajov a informácií tvoriacich bankové tajomstvo okrem iného vyplýva, že žalovaný býva u svojho rodinného príslušníka, počet vyživovaných detí bol 0. Bol zamestnaný od roku 2022 na Ústredí práce a sociálnych vecí s čistým mesačným príjmom vo výške 1.100 eur. Nájomné predstavovalo 100 eur, ostatné záväzky 30 eur a ostatné príjmy 0 eur. Dané skutočnosti sú aj obsahom interného dokumentu - posúdenie schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver, pričom z neho navyše vyplýva, že dátum rozhodnutia o poskytnutí spotrebiteľského úveru je 24.05.2022.

13. Z nedatovanej úverovej správy (NRKI) je zrejmé, že žalovaný nemal existujúce úvery. Dva úvery mal ukončené.

14. Z výpisu čerpania splátok a úhrad predložených žalobcom je zrejmé, že žalovaný uhradil z titulu úverovej zmluvy celkovo 267,64 eur, pričom posledná úhrada bola realizovaná dňa 17.08.2023 vo výške 26,26 eur.

15. Z výzvy na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 01.08.2023 vyplýva, že právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že k dnešnému dňu evidujú aktuálnu dlžnú čiastku na predmetnom úvere vo výške 55,26 eur (vrátane príslušenstva). Upozornili zároveň žalovaného, že ak nedôjde k okamžitej úhrade omeškaných mesačných splátok budú požadovať splatenie celej nesplatennej časti úveru vrátane príslušenstva. Predmetná výzva nebola žalovaným prevzatá v odbernej lehote a vrátená odosielateľovi dňa 05.09.2023.

16. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 03.11.2023 súd zistil, že právny predchodca žalobcu úver ku dňu 03.11.2023 zosplatnil a žiadal žalovaného uhradiť dlžnú čiastku vo výške 182,58 eur. Výzva bola doručená žalovanému dňa 27.11.2023.

17. Zo žalovaným predloženého emailu zo dňa 21.08.2023 (ktorého pravdivosť žalovaný poprel) vyplýva, že právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že dňa 21.08.2023 obdržali jeho úhradu vo výške 55,26 eur. Napriek tomu evidujú na jeho úvere č. 4279775516001 dlžnú čiastku, ktorá predstavuje 55,26 eur (vrátane príslušenstva) a žiadajú o jej okamžitú úhradu.

18. Na základe zmluvy o predaji podniku zo dňa 02.04.2024, uzatvorenej medzi predávajúcim - BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, konajúcim prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, a kupujúcim - spoločnosťou HOME CREDIT SLOVAKIA, a.s., došlo k predaju podniku predávajúceho. Účinnosťou Zmluvy o predaji podniku zo dňa 02.04.2024 prešli na žalobcu všetky práva a záväzky, a táto skutočnosť bola žalovanému oznámená listom zo dňa 03.04.2024.

19. Pri právnom posúdení predmetného sporu vychádzal súd z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

20. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy 11.05.2022 (ďalej len „ZoSÚ“) Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

21. Podľa § 2 písm. a) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

22. Podľa § 2 písm. b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ na účely tohto zákona sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

24. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

25. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

26. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

27. Podľa § 7 ods. 4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch a úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

28. Podľa § 7 ods. 16 písm. b) ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

29. Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

30. Podľa § 7 ods. 19 ZoSÚ, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadĺženosti k príjmu.

31. Podľa § 7 ods. 20 ZoSÚ, na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

32. Podľa § 7 ods. 27 ZoSÚ, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní na účely podľa odseku 19 použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, peňažných záväzkoch spotrebiteľa, výške celkovej zadĺženosti a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní bez súhlasu spotrebiteľa, len na splnenie účelu posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a na účely podľa odseku 19, elektronicky overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni, a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky overujú len informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, ktoré

vopred získali od spotrebiteľa, u ktorého sa posudzuje schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa.

33. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

34. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť

čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

35. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm.

b) a c) alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

36. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

37. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

38. Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

39. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

40. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

41. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

42. Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

43. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

44. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

45. Súd v prvom rade konštatuje, že medzi stranami sporu uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zároveň, že uzatvorená zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere vychádzajúc z postavenia právneho predchodcu žalobcu ako veriteľa a žalovaného ako dlžníka zo zmluvy a je namieste aplikovať ZoSÚ.

46. Nie je sporným, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov.

47. Súd teda skúmal, či nenastala fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1, 2 ZoSÚ a keďže ide o zákonnú fikciu, tá nastáva zo zákona z dôvodov uvedených v citovanom zákonom ustanovení, teda bez ohľadu na to, či spotrebiteľ ju namieta, a súd je povinný sa ňou zaoberať ex offo. Súd pritom nezistil žiadny z dôvodov uvedených v § 11 ods. 1, keďže zmluva má písomnú formu, obsahuje všetky povinné náležitosti, ktoré sú vymenované v § 11 ods. 1 písm. b/, je v nej uvedená správna výška RPMN 0 % (poistenie nebolo podmienkou poskytnutia úveru), úver bol poskytnutý bezhotovostne, v zmluve sú uvedené všetky plnenia spotrebiteľa.

48. Súd sa následne zaoberal tým, či žalobca splnil svoju povinnosť konať s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru žalovanému vyplývajúcej z § 7 ods. 1, 19 až 42 ZoSÚ a s poukazom na § 11 ods. 2 vetu druhú až štvrtú ZoSÚ.

49. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 ZoSÚ je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobo ochorie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v

spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov,

tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp 16/2021, rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 9Csp 1/2022, tiež Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7Csp 80/2020).

50. Z článku 8 ods. 1 smernice 2008/48 vyplýva, že pred uzavretím zmluvy o úvere je veriteľ povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, pričom táto povinnosť môže prípadne zahŕňať nahliadnutie do príslušnej databázy. Cieľom tejto povinnosti je tiež posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu úveru nebonitným spotrebiteľom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. decembra 2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 43; zo 6. júna 2019, Schyns C-58/18, EU:C:2019:467, bod 40, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 20). Taká povinnosť tým, že má chrániť spotrebiteľov pred rizikami nadmerného zadlženia a platobnej neschopnosti, má pre nich zásadný význam (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. júna 2019, Schyns, C-58/18, EU:C:2019:467, bod 41, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 21, ako aj citovanú judikatúru).

51. V nadväznosti na to súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca síce uviedol, na základe čoho posudzoval bonitu žalovaného ako žiadateľa o úver, avšak dodané dôkazy hodnoverne preukazujúce postup v súlade s § 7 ZoSÚ nemožno považovať za postačujúce. Vo vzťahu k splneniu si povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa ako najdôležitejšej predzmluvnej povinnosti veriteľa žalobca predložil dokument Spracovanie osobných údajov a informácií tvoriacich bankové tajomstvo, z ktorého sú zrejmé údaje klienta o zamestnaní a finančnej situácii (žalobca mal čistý mesačný príjem 1.100 eur, zamestnaný bol od 2022; nájomné 100 eur, ostatné záväzky 30 eur, bezdetný), úverová správa (plynie z neho, že žalovaný nie je úverovo zaťažovaný) a interný dokument (tzv. Posúdenie schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver). Zo strany žalobcu nebolo však nebolo preukázané, že by si príjem overil aj potvrdením zamestnávateľa o výške príjmu dlžníka, resp. výstupom z niektorého z príslušných registrov napr. Sociálnej poisťovne. Už len samotná táto skutočnosť (nepreukázané skúmanie príjmu žalovaného) predstavuje hrubé porušenie povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

52. Súd zároveň upriamuje pozornosť na ďalšiu skutočnosť, a to že k uzavretiu predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere došlo 11.05.2022, avšak k rozhodnutiu o poskytnutí úveru malo podľa interného dokumentu predloženého žalobcom dôjsť až 24.05.2022, teda po poskytnutí úveru. V tomto smere súd poukazuje na § 7 ods. 1 ZoSÚ, v zmysle ktorého má veriteľ povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k čomu zjavne nedošlo.

53. V súvislosti s tým poukazuje súd tiež na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 ZoSÚ nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6CoCsp 24/2024).

54. Podľa názoru súdu všetky uvedené skutočnosti vo svojom súhrne preukazujú hrubé porušenie povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (§ 11 ods. 2 veta tretia, štvrtá ZoSÚ).

55. Tento záver je podporený aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/153/2019: „Je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovanej hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaná výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

56. Rovnako súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie cit.: „Je však potrebné zdôrazniť, že dodržiavanie tejto zásady by bolo porušené, ak by dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 smernice 2008/48 zaťažovalo spotrebiteľa. Tento totiž nedisponuje prostriedkami, ktoré by mu umožňovali preukázať, že veriteľ mu jednak neposkytol informácie podľa článku 5 tejto smernice a jednak neoveril jeho úverovú bonitu. Naopak účinné vykonanie práv priznaných smernicou 2008/48 zabezpečuje vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej je veriteľ v zásade povinný preukázať pred súdom správny výkon týchto predzmluvných povinností. Cieľom takéhoto pravidla je zaistiť, ako uvádza bod 21 tohto rozsudku, ochranu spotrebiteľa, bez neprimeraného poškodenia práva veriteľa na spravodlivý proces. Ako totiž uvádza v bode 35 svojich návrhov generálny advokát, obozretný veriteľ si musí byť vedomí nevyhnutnosti zbierania a uchovania dôkazov o splnení svojich informačných povinností a povinnosti poskytnúť vysvetlenia.“ (bod 27 a 28 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-449/13).

57. Súd majúci na zreteli vyššie uvedené skutočnosti vychádzal zo záveru o nemožnosti predčasného zosplatnenia úveru a keďže považoval porušenie povinnosti žalobcu v intenzite hrubého porušenia povinnosti v súvislosti so zisťovaním a preverovaním schopnosti žalovaného splácať úver, úver posúdil ako bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 2 ZoSÚ).

58. Žalovaný ďalej namietal nesplnenie podmienok pre zosplatnenie úveru podľa § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ.

59. Podľa úpravy v § 53 ods. 9 OZ dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní.

60. Podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy sú teda upravené v citovanom § 53 ods. 9 OZ, ktorý pred zosplatnením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinnosti dlžníka. Žalobca síce v konaní predložil výzvu zo dňa 01.08.2023, ktorou právny predchodca žalobcu žalovaného vyzýva na úhradu dlžnej sumy 55,26 eur s upozornením, že ak nedôjde k okamžitej úhrade omeškaných splátok je veriteľ oprávnený požadovať splatenie celej nesplatennej časti úveru, avšak je nepochybné, že z výzvy zo dňa 01.08.2023 nevyplýva dostatočná identifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú mal právny predchodca žalobcu jednorazovo a predčasne zosplatniť celý dlh žalovaného, pretože je tam len uvedená len dlžná suma vo výške 55,26 eur, s ktorou mal byť žalovaný ku dňu 01.08.2023 v omeškaní. Rovnako absentuje takáto špecifikácia splátky aj v samotnom vyhlásení úveru o mimoriadnej splatnosti zo dňa 03.11.2023 (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/2/2023 z 25.01.2024).

61. V tomto smere súd poukazuje na právny názor vyslovený v uznesení Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo 197/2022 zo dňa 26.06.2024, v zmysle ktorého, v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný

úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatiť celý dlh. Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premlčacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplateniu úveru (porov. aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplatený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený.

62. Dôsledkom nesplnenia vyššie uvedených povinností žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu, uložených mu kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka na ochranu spotrebiteľa je neplatnosť právneho úkonu - vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, pretože v zmysle § 39 OZ tento úkon odporuje zákonu.

63. Vzhľadom na vyššie uvedené závery mal súd za to, že nemožno vychádzať zo žalobcom deklarovanej predčasnej splatnosti úveru. Z vykonaného dokazovania je však zrejmé, že v prejednávanej veci už nastala konečná splatnosť úveru, a to ku dňu 15.01.2024, a teda všetky splátky poskytnutého úveru sú ku dňu rozhodnutia súdu splatné. S ohľadom na túto skutočnosť, je povinný vrátiť žalobcovi všetky doposiaľ nezaplatené splátky istiny poskytnutého úveru bez zmluvných úrokov a poplatkov. Vychádzajúc z výšky úveru 498,78 eur a sumy 367,64 eur, ktorú žalovaný doposiaľ preukázateľne uhradil, možno prijať záver, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 131,14 eur (498,78 eur – 367,64 eur), a preto súd žalobu v prevyšujúcej časti uplatneného nároku zamietol.

64. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

65. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

66. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platnej k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

67. Žalobcovi vznikol tiež nárok na úroky z omeškania s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania vo výške 9,5 % nie od zročnosti jednotlivých splátok, ale z celkovej zosplatennej sumy, a preto v súlade s dispozičnou zásadou v konaní súd priznal úroky z omeškania z celej prisúdenej sumy, ktorá sa stala v celosti splatnou až konečnou splatnosťou úveru, teda dňa 15.01.2024. Súd teda priznal úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po konečnej splatnosti, a preto žalobu zamietol v prevyšujúcej časti aj ohľadom úrokov z omeškania, ktoré žalobca uplatňoval od skoršieho dátumu vychádzajúc z neplatného zosplatenia úveru.

68. Pokiaľ žalovaný namietal, že celkovo, okrem žalobcom deklarovanej sumy, uhradil ešte aj dňa 21.08.2023 sumu 55,26 eur, súd k tomu uvádza, že úhrada predmetnej sumy nebola zo strany žalovaného hodnoverne preukázaná. Žalovaný síce úhradu danej sumy preukazoval ním predloženou emailovou správou od právneho predchodcu žalobcom zo dňa 21.08.2023, avšak pravdivosť tejto súkromnej písomnosti v elektronickej podobe žalobca poprel, a to poukazujúc na predložený bankový výpis, z ktorého predmetná platba nevyplýva. Vzhľadom na to, že nešlo len o formálne popretie pravdivosti/správosti tvrdenej informácie a žalobca nemôže preukázať existenciu niečoho, čo sa nestalo, prenieslo sa dôkazné bremeno vo vzťahu k úhrade predmetnej sumy na žalovaného. Žalovaný bol zo strany súdu vyzvaný, aby predložil dôkaz o úhrade danej sumy (napr. výpis z účtu, potvrdenie o platbe), avšak doposiaľ na danú výzvu súdu žiadnym spôsobom nereagoval a uvedené iným spôsobom nepreukázal. Možno teda konštatovať, že neuniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k tejto úhrade, preto nebolo možné túto sumu 55,26 eur započítať na úhradu jeho dlhu z úveru.

69. Rovnako nedôvodná je námietka žalovaného, že žalobcovi nie je možné uplatnenú priznať pohľadávku z dôvodu, že si ju uplatnil titulom predčasného zosplatenia, pričom zosplatenie pohľadávky platné nebolo. Podľa názoru súdu je za danej situácie možné priznať žalobcovi nesplatenú

časť istiny úveru spolu s príslušnými úrokmi z omeškania z toho istého dôvodu ako žiadal žalobca v žalobe, a to poskytnutia spotrebiteľského úveru. Žalovanému preto súd uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi celú istinu, všetky neuhradené splatné splátky, keďže splatnosť úveru nastala dňa 15.01.2024.

70. Podľa § 140 ods. 1 a 2 CSP zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo. Zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

71. V danom prípade nejde podľa názoru súdu o rozšírenie uplatneného práva (nebolo žalobcovi priznané viac ako žiadal v žalobe), ani o uplatnenie iného práva (žalobcovi bolo priznané plnenie, ktoré požadoval v žalobe, istina úveru, ibaže v nižšej sume), a nejde ani o podstatnú zmenu alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. Za zmenu žaloby sa považuje iba podstatná (nie akákoľvek) zmena skutkových tvrdení. Vzhľadom k tomu, že úver poskytnutý žalovaným sa stal splatným už dňa 15.01.2024, napriek neplatnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru žalobcom, je možné priznať žalobcovi celú nezaplatenú istinu úveru, keďže ku dňu vyhlásenia rozhodnutia, ale aj ku dňu podania žaloby, bol úver celý splatný. Žalobca síce tvrdil, že vyhlásil úver za predčasne splatný, avšak úver sa stal splatným z dôvodu uplynutia termínu splatnosti poslednej splátky, čo je pokiaľ ide o istinu, ten istý nárok.

72. Pokiaľ ide o poukaz žalovaného na rozsudky Krajského súdu v Žiline, k tomu súd poukazuje na záver Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp 18/2024 zo dňa 27.08.2024, s ktorým sa súd plne stotožňuje, cit.: „V rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoCsp/14/2023 zo dňa 31.07.2023 sa neuvádza, aby v čase vyhlásenia rozsudku nastal už termín konečnej splatnosti úveru, ale žalobca sa dožadoval priznania plnenia z jednotlivých, už splatných, splátok. V tomto prípade však súd priznal žalobcovi celú nesplatenú časť istiny poskytnutého úveru z dôvodu už splatného celého úveru. Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Žiline nie je ani zrejmé, z akého dôvodu považoval žalobcom žiadaný nárok na zaplatenie splatných splátok za zmenu žaloby, či žalobca návrhom rozširoval svoje uplatnené právo, alebo si uplatnil iné právo alebo došlo k podstatnej zmene alebo doplneniu rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. Vo veci rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoCsp/12/2024 zo dňa 30.04.2024 išlo tiež o prípad, kedy ku dňu vyhlásenia rozhodnutia nebol splatným ešte celý úver. Rozhodnutia iných odvolacích súdov nie sú pre odvolací súd záväzné a nejde ani o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Ani právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12.02.2024, pokiaľ ide o ojedinelé rozhodnutie, nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.“

73. V neposlednom rade sa súd zaoberal aj žalovaným vznesenou námietkou premlčania. Podľa § 103 vety prvej OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaný na úver uhradil celkovo 367,64 eur, pričom pri závere o bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru by mala 1 splátka predstavovať sumu 24,94 eur. Vychádzajúc z uvedeného žalovaný uhradil necelých 15 splátok (14,74 splátok). V poradí 15. splátka bola splatná dňa 15.08.2023. Keďže od uvedeného dátumu do dňa podania žaloby (18.03.2025) neuplynula 3-ročný premlčacia doba, možno prijať záver, že uplatnená pohľadávka premlčaná nie je.

74. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

75. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

76. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP nezistiac dôvody pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý sa môže použiť len výnimočne. Žalobca mal v konaní čiastočný úspech vo výške 71,83 % zohľadňujúc priznaný nárok vo výške istiny 131,14 eur. Neúspešný bol v rozsahu 28,17 % (pokiaľ ide o zamietnutú prevyšujúcu časť). Preto žalobcovi patrí nárok na náhradu trov konania voči menej úspešnému žalovanému vo výške 43,66 % (71,83 – 28,17), o výške ktorých rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.